

Kirke bladet Ærø

3
September
Oktober
November
2010

Ind i troen

Blandt folk, der føler sig noget på afstand af kirke og kristendom, findes der nogle meget massive og firkantede forestillinger om kirken og troen. Nogle forestillinger om, at kristentroen er én samlet og færdig blok af tros-sandheder, som så at sige er faldet lige ned fra himlen, og at de kristne uden videre står inde for hele blokken, og at man *skal* stå inde for hele blokken for at kunne kalde sig kristen.

Samtidig giver de ofte udtryk for en fornemmelse af, at hvis man skulle bekende sig som kristen, skulle gå ind i den blok, så ville det kræve, at man så at sige tog hovedet under armen og holdt op med at stille spørgsmål og gjorde sig dummere og mere autoritetstro, end man var.

Sådan som mange moderne kirkefremmede ser det, er gærdet omkring kirken altså alt for højt, og de kan ikke finde nogen indgange, hvor de kan komme ind uden at skulle efterlade alt for meget af sig selv uden for.

Man kan godt spekulere længe over, hvor sådan en forståelse kommer fra. Men den kommer vel bare fra de gode gamle dage af, hvor kristentroen *var* sådan en fasttømret blok, som alle bekendte sig til på kirkens og forældrenes og myndighedernes autoritet. Der var ikke noget særligt problem med at komme ind i troen, for man var derinde fra starten, født og opvokset i en selvfølgelig kristentro.

Jeg tror, dette er et meget væsentligt problem at overveje: Hvordan kan moderne mennesker komme ind i troen.

Selvfølgelig er det stadigvæk muligt at være derinde fra starten, hvis man er opvokset i et traditionelt kristent hjem og uden videre føler sig indforstået med sproget, med bekendelserne og med gudstjenesten. Men hvad med alle dem, der ser kirke og kristendom som en lukket og utilgængelig fæstning, man kun kan komme ind i ved fuldstændig overgivelse, hvor man opgiver alle de ind-

sigter og erfaringer og tvivl og spørgsmål, som man ellers regner for vigtige.

En vigtig del af svaret er at være opmærksom på, at der var engang, hvor troen blev til, hvor den blev udbredt, hvor den ingen som helst autoritet havde bag sig, men blot virkede ved de ord, der blev talt. Da de første jøder, herunder disciplene, begyndte at bekende sig til Jesus og hans lære, da skete det jo ikke ud af nogen som helst selvfølgelighed. Og de var bestemt ikke vokset op inde i troens faste borg. Der var heller ingen, der tvang dem til at tro noget som helst. De lyttede bare, og så blev de overbevist; stykke for stykke så de sandheden folde sig ud for deres øjne, så de til sidst blev nødt til at sige, at her var det Guds egen virkelighed, der var på færde på denne jord.

Ved slutningen af bjergprædikenen står, at da Jesus var færdig med at tale, undrede folk sig, for han talte med *myndighed* og ikke som de skriftkloge, de var vant til at høre. De skriftkloge havde det som deres fornemste opgave at gentage, hvad der allerede stod i Det gamle Testamente.

Det nøjedes Jesus mildest talt ikke med.

Bjergprædikenen handler jo bl.a. om, at næstekærlighedsbudet konsekvent sættes ind på de gamle buds plads, så de kommer til at gnistre af

skarphed, på en måde, som ingen havde hørt før. Og folk hører, at det er sandt. Det er det, der ligger i, at de hører ham tale med myndighed.

I bjergprædikenen afgiver Jesus også løfter på Guds vegne. Han lover at de fattige i ånden, de undertrykte og de tomhændede skal gå ind i Guds rige. Og folk lyttede, og lyttede med hjertet, og skønt de aldrig før havde hørt mage, kunne de høre, at der blev talt sandt. De hørte det, der blev sagt som talt lige ud af Guds hjerte. De blev nødt til at kalde ham Guds søn. Vi ville måske bruge andre udtryk, hvis det var os, der havde haft den samme oplevelse. Vi ville måske f.eks. have kaldt ham den, der taler ud af Guds hjerte. Men det betyder det samme.

De var nødt til at bekende sig til Jesus. Men jo ikke nødt til det, fordi de var presset af nogen ydre autoritet. Alle ydre autoriteter i datiden pressede den modsatte vej, og de første bekendere blev forfulgt for deres bekendelse. Nej, de var tvunget af deres egen indsigt og intet andet. De var overbevist af det, de hørte. Sandheden stod klar for dem. Her blev talt sandt om Gud og mennesker, ud af Guds hjerte. Det troede de, fordi de ikke kunne andet.

Præcis den samme mulighed står åben for enhver i vore moderne tider. Muligheden består i at lytte på egne vegne, lytte med hele sin ånd og kraft og vilje og glemme alt om kirken som en stor autoritær blok og et mægtigt system af trossandheder og bekendelser og dogmatik. Det handler ene og alene om at høre, hvad der bliver sagt og spørge sig selv, om det er sandt eller ej.

Sådan blev troen til i de første tider, sådan kan den blive til i dag.

Der er altså to måder at komme til tro på i dag. Den traditionelle, hvor man er født og opvokset og blevet inde i troen, og så er der den moderne, som også er den oprindelige, hvor man lytter ud af sit hjertes evner, med al sin sorg og glæde, al sin indsigt og blindhed og hører Guds faderhjerter slå.

Lars Ole Gjesing

Forsideillustration viser Rise Kirkes tårn. Kirken stammer fra den romanske tid omkring 11-hundredetallet. Kirken er udvidet i to omgange, sidst i 1697. Ved kirkegårdsdiget vokser den sjældne plante Hjerterbladet Slangeroed som det eneste sted på Ærø. Tårnet er bygget i sengotisk stil af samme type som Bregninge Kirke, først tækket med egespån, fra 1957 med kobber. Altertavlen er fra det 14. århundrede

(Foto Peter Nielsen)

Hvad gør man?

Ved FØDSEL

Fødselsanmeldelsen skal være kirkekontoret i hænde i det sogn, hvor moderen bor senest 14 hverdage efter fødslen. Medbring: Forældrenes vielsesattest og fødsels- eller dåbsattester. Er barnet født uden for ægteskab: Moderens fødsels- eller dåbsattest, evt. separations- eller skilsmissepapirer.

Ved DÅB

Henvendelse til en af præsterne. Medbring: Oplysning om barnets navn og om hvor fødslen er anmeldt, forældrenes dåbsattester og evt. vielsesattest, samt navn og adresse på mindst 3 faddere og tidspunkt for barnedåben.

Ved BRYLLUP

Henvendelse til den præst, der skal forrette vielsen.

Ved DØDSFALD

Henvendelse under alle omstændigheder til kirkekontoret, hvor man vil være behjælpelig med at udfylde de fornødne papirer. (Herfra sørger man desuden for anmeldelse til folkeregister, skifteret og socialudvalget – af hensyn til udbetaling af begravelseshjælpen).

Der er mulighed for at blive begravet/bisat fra sognets kirker eller kapel.

Kirkebil

Ring 20 40 96 90 – Ole's Taxi. Kirkebil er gratis for dig, som gerne vil i kirke og behøver transport. Husk at bestille lørdag inden kl. 18.00.

Bladudvalg

Dagny Lyngborg, Tranderup.
Ingolf Andersen, Søby.
Peter Nielsen, Bregninge.
Anne Røndal, Ærøskøbing.
Kirsten Svane, Marstal.
Aksel Krogenlund Larsen, Rise.

Ærø-kronikken

Interview med ærøsk sangfugl

Det er søndag ved middagstid, og stedet er Ærøskøbing kirkes våbenhus. Folk er ved at forlade kirken efter gudstjenesten. Døren står åben ind til dåbsværelset ved siden af, hvor vores kirkesanger Birthe er beskæftiget med at tælle kirkebøssen op. Birthe er som altid sød og smilende, og vi falder lidt i snak, da hun er færdig med optællingen.

– Birthe, føler du dig ikke lidt brugt nu? I dag har du jo allerede sunget i Søby Kirke og så bagefter her.

– Nej, brugt føler jeg mig ikke. Men jeg kan da godt blive lidt sulten efterhånden. I eftermiddag skal jeg synge ved gudstjenesten i Bregninge Kirke. Det er en træningssag at omstille sig, og med gode samarbejdspartnere hele vejen er det nemt.

– Hvad gør du for at passe på stemmen?

– Man skal ikke møde træt. Det er nødvendigt at være udhvilet, for hvis kroppen er træt, kan den ikke ordentligt understøtte stemmen, der så vil tage skade. Desuden skal jeg være forsigtig i det dybe leje, hvor jeg har det svært, for ellers koster det med hosten og harken. Sang inddrager hele kroppen lige fra storetå til hårrødder, og det dur ikke at arbejde for hårdt med arme og ryg. Selv om jeg er stædig, skal jeg lade være med at tage for kraftigt fat i haven, eller når jeg leger håndværker. Tænk, for resten, hvilken kirkesang der kunne blive, hvis kirkegængerne stod op under salmerne, så de rigtig kunne understøtte deres sang!

– Hvad omfatter jobbet udover det, vi alle kan se og høre i kirken?

– Der er udsyngning, når der har været et dødsfald i privat hjem eller plejehjem, når båren skal føres derfra. Der arbejder jeg sammen med bedemanden. Udsyngning er en smuk gammel skik, som jeg gerne vil gøre mit til at bevare. Jeg er med til udsyngning i Søby, Bregninge, Tranderup, Ærøskøbing og Rise sogne.

– Du er jo også i tjeneste, når der er bryllup, dåb eller begravelse på hverdage. Føler du, det er et frit eller bundet job?

– Selv om man måske ikke skal på arbejde, er det bundet at være til rådighed 6 dage om ugen, men nu, da jeg optjener og har fået overenskomst i Bregninge-Søby med 5-dages uge og 6 ugers ferie, er det lettet en del. Jeg ser dog stort på min fridag, hvis ingen af afløserne kan.

– I dit barndomshjem i Skovby var der megen sang og musik. Spiller du selv et instrument?

– Jeg er vokset op med rig mulighed for at lære blandt andet klaverspil, men mit fokus har altid været på sang. Sang er meget mere end et job for mig. Det er kilden til glæde, lyst og livsinspiration! Instrumenterne lader jeg indtil videre dem om, der kan.

– Ærø er et lille sted, og du er født og opvokset i lokalsamfundet. Ser du det som en fordel i dit job?

Efter lidt tøven lyder det med fast stemme fra Birthe:

– Der er absolut flest fordele. Men jeg bliver berørt, f.eks. ved udsyngninger eller begravelser. Når det sker, må jeg skynde mig at sige til mig selv: Du kan, fordi du skal. Og så kan jeg godt.

Det er ved at være tiden, at Birthe og jeg siger hinanden farvel og god søndag. Herefter skilles vi, og Ærøskøbing flyver hjemad for at lade op, inden hun om et par timer skal glæde menigheden i Bregninge med sin sang.

Anne Røndal,
kirkegænger og gammel ærobo

Bregninge-Søby Sogne

anbefale andre børnefamilier at deltage i børnekirken – det er uforpligtende, men meget berigende.

Inga Blom Thomas

Sognepræstens ferie

8. – 14. november.

Telefonsvarer henviser til anden præst.

Menighedsrådsmøder

Dagsorden: I Bregninge Kirkes våbenhus og på opslagstavlen ved våbenhusets dør.

Dag: Mandage.

Tid: Kl. 19.00.

Dato: 20. september i Søby; 25. oktober i Bregninge; 15. november i Søby.

Sted: På skift mellem Søby Sognehus, Søbakkevej og Bregninge Præstegårds konfirmandstue.

Kirkelige handlinger

Maj, juni, juli.

Døbte

Søby

Ellen Skov Lassen, Søby Midtvej 1.

Niels-Peter Holm Lindhart, Buevej 18.

Bregninge

Lukas Rødkær Bowring,

Sækkemosevej 3.

Ragnhild Busk Vithner,

Lundtoftegade 34, København.

Begravede

Bregninge

Hans Sigfred Nielsen,

Øster Bregninge 54.

Marna Nielsen, Øster Bregninge 54.

Jens K. Jensen, Lebyvej 10.

Søby

Asmus Juhl, Thyrasvej 57, Jægerspris.

Johanne Hansen, Gilleballehus.

Børnekirke i Bregninge

Vores fire børn i alderen 4 til 9 år har med stor glæde deltaget i børnekirken i Bregninge to vintre. Børnekirken arrangeres af medlemmer af menighedsrådet Annette Finnerup, Marietta Larsen og Tange Rasmussen, der en søndag om måneden inviterer børn i kirke. Her bliver søndagens bibeltema gjort levende og konkret for børnene på deres præmisser. Børnene introduceres til bibelhistorien på en helt anderledes måde end det er muligt ved en almindelig gudstjeneste, hvor menigheden primært er voksne. I børnekirken for-

tæller de voksne bibelhistorie og børnene tegner hertil, synger salmer til lære for deres aldergruppe, taler om tro og Gud ud fra børnenes bidrag og spørgsmål.

Børnekirken er således et sted hvor tro og kristendom formidles i dialog med børnene, hvor de er i centrum. Børnene får en fortrolighed med kristendommen samtidig med at de får et tilhørsforhold til kirken på egne vilkår, sammen med den øvrige menighed. Børnekirken er et nyt tiltag, der sammen med familiegudstjenester og minikonfirmandforløbet inddrager børnene i kirken ud fra deres ståsted. Vi håber meget, at menighedsrådet fortsætter med børnekirken.

Vi foreslår at man overvejer at lade årets konfirmandhold stå for nogle af børnekirkedagene i samarbejde med præst og arrangører. Det kunne både børn og unge få glæde af. Vi kan varmt

Konfirmationer 2011

Søndag d. 8. maj, kl. 9.30 i Søby Kirke.

Søndag d. 15. maj, kl. 9.30 i Bregninge Kirke.

Nærmere oplysninger om konfirmandforberedelsens start udsendes i de enkelte klasser på skolerne.

Konfirmandlejr afholdes i Randers d. 25.-27. marts 2011.

Høstgudstjenester

Søndag d. 5. september.

Kl. 9.30 i Søby Kirke – Søbykoret medvirker.

Kl. 11.00 i Bregninge Kirke.

Begge kirker vil blive smukt pyntet af vore gravere med hjælp fra menighedsrådet.

Traditionen tro samler vi ind af vores overskud. Kollekten går bl.a. til

Studentersangerne på Ærø

Kristi Himmelfartsdag ankom godt og vel 30 forventningsfulde Studentersangere til Ærø og værterne som skulle indlogere sangerne, blev hilset med festlig sang ved færgeløbet i Marstal. Efter en lille rundvisning i Bregninge Kirke fredag formiddag var der udflugt med Jesper Bus til andre af øens seværdigheder, krydret med Jespers store lokalviden og sjove anekdoter. Stemningen var høj da sangerne vendte tilbage, klar til opvarmning og prøve inden aftenens koncert. Koncerterne i Bregninge og Rise kirker fredag og lørdag var meget velbesøgte og programmet med både kendte danske sange og nyere klassiske toner vakte begejstring. Trods gråvejr og regn blev det fire gode dage for både sangere og værter. Venskaber blev stiftet og mange fik lyst til at vende tilbage for at se Ærø i sol. En afskedssang til værterne ved færgeløbet søndag, afsluttede et vellykket arrangement på Ærø med Studentersangforeningen.

Gitte Jørgensen

Folkekirkens Nødhjælp og KFUM/K's sociale arbejde blandt de dårligst stillede i Danmark.

Alle Helgens Dag

Søndag d. 7. november.

Kl. 16.00 i Søby Kirke – Søbykoret medvirker.

Kl. 11.00 i Bregninge Kirke.

Alle familier, der i årets løb har mistet en pårørende, vil få tilsendt en særlig indbydelse til dagen.

De afdødes navne nævnes fra prædikestolen efterfulgt af en kort stilhed.

I Søby Kirke er der levende lys i stolerækkerne og i Bregninge Kirke omkring alterskranken.

Sogne-søndage

I september, oktober og november holder vi igen sogne-søndage i Søby Kirke og Sognehuset på Søbakkevej 6.

Som sidste år er der en kort gudstjeneste kl. 14 efterfulgt af sammenkomst med kaffe og kage à 20 kr.

Datoer:

Søndag d. 19. sep. kl. 14.00:

Menuen står på sang, ønskekoncert, »Gæt en sang« m. m.

Søndag d. 17. okt. kl. 14.00:

Olaf Havsteen-Mikkelsen fortæller om sin tid i Etiopien, hvor han arbejdede for Røde Kors. Olaf vil især fokusere på kvindernes vanskelige stilling.

Søndag d. 14. nov. kl. 14.00:

»Søby-Paris i egen sejlbad« Anna og Kristian Kristiansen viser billeder og fortæller om deres 2½ måneder lange sejltur til Paris i 2007.

Vi kan tilbyde kirkebil fra Bregninge Sogn til Søby Sognehus.

– Kontakt sognepræst Agnes Haugaard på tlf. 62 58 14 31 eller Kirsten Langdill 62 58 16 90.

Efterårskoncert i Bregninge Kirke

Torsdag d. 14. oktober kl. 19.30 er alle inviteret til koncert i Bregninge Kirke, hvor Karsten Hermansen optræder med et varieret program af kirkelige sange, akkompagneret af Gitte Jørgensen.

Gennem koncerten føres tilhørerne på rejse gennem de sidste 400 års musikhistorie. Bl.a. synges arier af de kendte komponister Alessandro Stra-

della, G. F. Händel, Felix Mendelssohn og Gabriel Fauré.

Ud over sit virke som organist i Marstal og Ommel har Karsten Hermansen sunget ved adskillige kirkekoncerter på Ærø i de senere år. Han har modtaget sangundervisning af Leif Lauritsen og André Orlowitz og er godt rustet til de sanglige udfordringer. Hans seneste optræden i Bregninge Kirke var ved byens udnævnelse til årets »Blomstrende Landsby« i Danmark, hvor Karsten sang for et stort publikum med prinsesse Marie som æresgæst. Organisten i Bregninge, Gitte Jørgensen, er tillige uddannet som pianist. Hun har akkompagneret forskellige solosangere i årenes løb, og begge instrumenter vil blive taget i brug under koncerten.

Der er gratis adgang til denne spændende og afvekslende koncert i Bregninge Kirke, og alle er velkomne!

Så har vi børnekirke igen!

Efter sommerferien mødes vi første gang d. 12. sept. kl. 13.45 i konfirmandstuen ved Bregninge Præstegård. Da der den dag er familiegudstjeneste med medvirken af konfirmander og minikonfirmander, går vi samlet op til kirken for at være med til den første del af gudstjenesten. Afhentning som sædvanlig i konfirmandstuen.

Øvrige børnekirke-datoer hen over efteråret er: d. 10. okt. kl. 10.45, d. 14. nov. kl. 10.45 og d. 12. dec. kl. 10.45. Alle børn fra 4 år og op til og med 3. kl. er hjertelig velkomne.

*P.v.a. Bregninge-Søby Menighedsråd
Marietta Larsen, Tange Rasmussen og
Annette Finnerup*

Visioner for det kirkelige liv i Bregninge og Søby

Menighedsrådet afholdt d. 12. april i år et såkaldt visionsmøde, dvs. et ikke-ordinært møde, kun for de valgte medlemmer af rådet samt sognepræsten. Formålet med den langstrakte aften var – ud fra et oplæg – at tage pulsen på det kirkelige liv i vore to sogne, at se, hvad der fungerer rigtig godt, hvad der evt. ikke fungerer eller kunne fungere bedre, samt at komme med forslag og ideer til styrkelse af fællesskabet og til slutningen, ikke blot til gudstjenesterne, men også til de øvrige kirkelige arrangementer.

Vores samtale centreredes om fem hovedpunkter:

1. Gudstjenesten
2. Børn/Unge
3. Ældre
4. Information og åbenhed
5. Ud af sognet

Under punkt 1 aftalte vi følgende:

- *Team-gudstjenester* (dvs. gudstjenester, hvor et team: sognepræsten, assisteret af f.eks. konfirmander, kor eller andre musikudøvere, medlemmer af menighedsrådet eller interesserede fra sognet, planlægger og tager ansvar for gudstjenestens forløb) indføres i form af fællesgudstjenester for de to sogne. Foregår i Bregninge og Søby på skift og efterfølges af kirkekaffe.
- *Langfredagsgudstjenesten* skal fremover bygges op om De ni Læsninger, fælles for de to sogne og på skift i Bregninge og Søby. Et team skal planlægge og forestå gudstjenesten.
- *Maskegudstjeneste* – Efter to gode erfaringer i Bregninge med denne gudstjenestetypen blev det besluttet at reservere den til Hellig Tre Konger.
- *Skærtorsdag* – Fremover benyttes denne dag ved altergangen rigtigt brød, der kan brydes.
- *Altervin* – Af hensyn til børn og voksne, der ikke vil eller kan drikke vin, er den traditionelle altervin blevet erstattet af god druesaft. Menighedsrådet vil egentlig gerne høre reaktioner på denne ændring.
- Hen over efteråret er der for nuværende planlagt følgende fællesgudstjenester:

Tranderup Sogn

12. september kl. 14.00 i Bregninge Kirke, hvor konfirmander og mini-konfirmander medvirker. Kirkekaffe i præstegårdshaven, hvis vejret tillader det. Gudstjenesten er specielt rettet mod familier.

17. oktober kl. 14.00 i Søby Kirke, efterfulgt af et af de velkendte sognesøndags-arrangementer i Søby Sognehus.

28. november kl. 19.00 i Bregninge Kirke. Musikgudstjeneste med medvirken af Øhavskoret.

Punkt 2:

- Sigurd Barretts flot gennemarbejdede børnebibel + dvd vil fremover supplere Møllehaves børnebibel som dåbsmateriale og er ligeledes indkøbt til børnekirken.
- Konfirmandundervisningen + lejr fungerer fint. Flere frivillige vil assistere sognepræsten i arbejdet.

Punkt 3:

- Sognesøndagene i Søby fungerer rigtig godt og fortsætter efter samme model.

Punkt 4:

- Der indkøbes et digitalkamera, så det bliver lettere at forevige begivenheder og projekter, som f.eks. sognesøndage, Palmesøndags møder, specielle gudstjenester samt vedligeholdelsesarbejder på kirkerne. Billederne kan så efter behov bruges af redaktionen på kirkebladet og vil desuden blive vist ved menighedsmøder til efteråret/vinter.

Punkt 5:

- Opfordring til, at vi alle bakker op om arrangementer, ikke blot i vores søstermenighed i pastoratet, men også om de fire vinterforedrag på højskolen, som vi selv er medarrangører af.

Menighedsrådet nød – for en gangs skyld – at kunne fokusere på visioner og for en stund lægge økonomi, mursten og vedligeholdelse til side. Nye tanker og forslag fra sognemedlemmer er altid meget velkomne!

*P.v.a. Bregninge-Søby Menighedsråd
Annette Finnerup*

Siden sidst...

Siden sidst... er et indlæg fra Tranderup Menighedsråd, hvor der kort bliver beskrevet om afholdte arrangementer, beslutninger og nye tiltag fra menighedsrådet.

Så har Stiftsøvrigheden godkendt købet af en ny klokke til Tranderup Kirke. Klokken bliver støbt af firmaet Petit & Fritsen fra Holland og klokken bliver hængt op i en egetræsuggebom.

På opfordring fra menighedsrådet, har rådet søgt hjælp i sognet til indskriften på klokken. De forslag der kom, blev studeret og overvejet nøje i menighedsrådet. Resultatet af alle overvejelserne blev, at menighedsrådet besluttede sig for en kort tekst inspireret af tidl. biskop, salmedigter Johannes Johansen, den lyder: *Jeg forkynder glæden over livets ord.*

Teksten er nu godkendt af de kirkelige myndigheder, og den ny klokke kan forhåbentlig ophænges øverst i tårnet og tages i brug ved udgangen af oktober måned.

Dagen hvor klokken bliver indviet markeres ved festlighed i kirken. Dette vil blive annonceret i Ærø Ugeavis.

I skrivende stund, har sognepræst Lars Ole Gjesing haft sin sidste gudstjeneste i Tranderup Kirke (d. 29. aug. 2010). Sognepræst Lars Ole Gjesing har haft embedet i Tranderup Kirke, siden d. 7. okt. 2007, hvor han ved ændringerne i kirkestrukturen fik Tranderup under sit pastorat i Ærøskøbing. I de knap 3 år der er gået, har Lars Ole været en meget afholdt præst i sognet.

Lars Ole Gjesing har med sine meget velforberedte prædikener og nyfortolkninger af bibelhistorien, gjort gudstjenesterne inspirerende og interessante. Men også med sit rolige væsen og sin medmenneskelige forståelse, en behagelig samarbejdspartner for kirke-ansatte, samt menighedsråd. Det er derfor et ønske fra os alle i Tranderup Sogn, at Lars Ole Gjesing vil nyde sit otium med sin familie.

Lissi Anneberg, formand

Sogneeftermiddag i Tranderup Sognehus

Torsdage kl. 14.30 til 16.30

Pris: kaffe og kage kr. 25,-

Der vil yderligere blive annonceret og omtale ved hvert enkelt arrangement i Ærø Ugeavis.

Alle er hjertelig velkommen!

Torsdag d. 2. September:

Sognepræst Lars P. Wandsøe Kristiansen, Marstal.

Torsdag d. 7. Oktober:

Tidligere organist i Tranderup Claus B. Nielsen, Store Rise.

Torsdag d. 4. November:

Formand for grænseforeningen Finn Slumstrup, Ærøskøbing.

»Kreative eftermiddage« i Tranderup Sognehus

Lørdage kl. 13.00 til 16.30.

Pris: kaffe og kage 20,-

Kontaktperson:

Lissi Anneberg, tlf. 62 52 27 24.

Laver du håndarbejde? Syr, strikker, maler eller andet håndarbejde er du velkommen i sognehuset på nedenstående datoer. Vi mødes en gang om måneden i vinterhalvåret, her hjælper og inspirerer vi hinanden.

Lørdag d. 4. september

Lørdag d. 2. oktober

Lørdag d. 6. november

Fredag d. 26. november

(Her binder vi adventskransen m.m.)

Lørdag d. 8. januar 2011

Lørdag d. 5. februar

Lørdag d. 5. marts

Kirkelig legestue i Tranderup Tranderup Kirke og Sognehus

Dag og tid: onsdag kl. 16.00 til 17.30.

Pris: Kaffe og frugt 20,- pr. familie.

Kontaktperson:

Ulla Beiskjær tlf. 62 52 15 67.

Alle er hjertelig velkommen!

Vi begynder i kirken. Klodden 16.00 ser og hører vi graveren ringe med den store klokke, og han fortæller lidt om hvorfor der bliver ringet.

Derefter går vi ind i kirken, her tænder vi lys i de store stager, synger nogle salmer og beder Fadervor. Nogle

gange går vi op til orglet, og organisten viser og fortæller om hvordan det virker.

Når vi er færdige i kirken, går vi i sognehuset. Her leger vi sanglege m.m. Derefter er der kaffe/te til de voksne, vand til børnene, frugt, kage/kiks. Derefter er der historie eller fri leg, til vi slutter ca. kl. 17.30.

Onsdag d. 29. september

Onsdag d. 27. oktober

Onsdag d. 24. november

Onsdag d. 26. januar 2011

Onsdag d. 16. februar

Onsdag d. 30. marts

Ærøskøbing Sogn

Præstegård og kapel

Da Lars Ole Gjesing er blevet pensioneret, skal vi have ansat en ny præst i hans embede. Derfor er det nødvendigt, at vores præstegård i Søndergade 43 bliver sat i stand og er fin, så en anden præst kan glæde sig over at flytte ind i den. Menighedsrådet i Tranderup er sammen med menighedsrådet i Ærøskøbing ansvarligt for, hvor omfattende denne istandsættelse skal være. Vi var imidlertid enige om, at præstens kontor skulle laves større, hvilket er nødvendigt ifølge en APV-undersøgelse af præstegården, samt at konfirmationsundervisningslokalet skulle nedlægges. Hver eneste gang vi har haft større sammenkomster, har vi brugt præstens private lokaler, og ved alle vores menighedsrådsmøder har Hanne Gjesing sørget for kaffe og brød til os fra hendes private køkken. Vi har været kede af at skulle ulejlig præstefamilien ved de forskellige arrangementer og var enige i, at det ville vi ikke udsætte en ny præst for.

Til finansiering af præstegårdsrenoveringen havde vi allerede sidste år sikret os, at der var mulighed for at kunne låne den nødvendige kapital ved Fyns Stift til en gennemgribende

istandsættelse af præstegården og ændring af kontoret.

For at få så god hjælp som muligt kontaktede vi Havsteen-Mikkelsens Tegnestue og fik arkitekt Steffen Pedersen til at udarbejde forskellige løsningsmuligheder. Præstegårdsudvalget for Tranderup-Ærøskøbing menighedsråd besluttede sig for en bestemt løsning, som blev godkendt af de to menighedsråd. Det har så senere været nødvendigt at få hjælp til at ændre på denne løsningsmodel af økonomiske årsager.

Menighedsrådet i Ærøskøbing har undersøgt forskellige muligheder for at leje lokale til konfirmationsundervisningen samt som mødelokale for menighedsrådet og er endt med at foreslå, at vores kapel ved siden af kirken bliver indrettet som undervisnings- og mødelokale, idet det ikke har været brugt som kapel i mange år. Vi har hele tiden haft udgifter på at holde det i stand, så det vil ikke betyde flere vedligeholdelsesudgifter på bygningen. Ønsket om at ændre status for kapellet fra kapel til møde- og undervisningslokale fremlagde vi for provstirådet, som fandt, at det var en god ide. Derfor har provstiet

stillet kapital til rådighed for både kapel og præstegård, men det har betydet, at vi har skullet ændre i vores oprindelige planer for istandsættelse og ombygning af præstegården. Lige nu skal præstegårdsudvalget sammen med arkitekt Steffen Pedersen finde ud af, hvordan vi bedst udnytter den til rådighed stående kapital, så vi tilgodeser den nye præstefamilie bedst muligt. Menighedsrådene i Tranderup og Ærøskøbing glæder sig til, at arbejdet med præstegården kan komme i gang, så vi bliver klar over, hvornår den er klar til indflytning. Når vi kender denne dato, kan vi opslå præstestillingen for Tranderup-Ærøskøbing sogne.

Lars Danquart

Mødedatoer for menighedsrådet

På vores sidste menighedsrådsmøde i juni måned fastsatte vi mødedatoer for sidste halvdel af 2010.

Alle møderne starter kl. 19.00.

Torsdag den 12. august.

Onsdag d. 15. september.

Torsdag d. 14. oktober.

Onsdag d. 17. november:

Menighedsrådsmøde for hele menigheden med formandens beretning for det forgangne år. Mødet vil blive efterfulgt af ordinært menighedsrådsmøde.

Torsdag d. 9. december.

Da det er besluttet at nedlægge møde- og undervisningslokalet i præstegården, vil vore første møder blive afholdt i dåbsværelset i kirken, indtil vi har fået nye mødefaciliteter.

Lars Danquart

Høstgudstjeneste

Da vi ikke har nogen præst endnu, har vi besluttet, at sensommermødet må vente til næste år med en ny præst i embedet.

Vi har derimod besluttet, at vi vil holde høstgudstjeneste, og har aftalt med Agnes Haugaard, at hun holder vores høstgudstjeneste søndag d. 12. september kl. 9.30.

Lars Danquart

Hvis man har et indlæg til kirkebladet er man velkommen til at henvende sig til et af menighedsrådene. Vi vil så forsøge at finde plads i et af de næste kirkeblade.

Det ærøske kirkeblad

Rise Sogn

Siden sidst

Døbte:

Marie Skjærbæk Kildegård,
Lille Risemarksvej 1.
Mathias Ursal Vejsnæs Larsen,
Kirkeballevvej 7.
Johan Marius Christiansen,
Østermarksvej 13.

Begravede:

Mogens Juel Jensen, Snekkemose 6.

Konfirmander og minikonfirmander

Konfirmander fra Rise, Tranderup og Ærøskøbing vil blive undervist i Rise Præstegård, indtil der er ansat en afløser for Lars Ole Gjesing. Børn fra 3.klasse, som er bosiddende i de tre sogne, har mulighed for at tilmelde sig minikonfirmandundervisning i Rise Præstegård, hvor vi synger i kirken, leger i haven, hører bibelhistorie og hygger os.

Høstgudstjeneste

Søndag d. 12. september kl.11.00.
Spejderne vil stå fanevagt, kirken bliver smukt pyntet, vi går offergang og synger årstidens salmer.

Allehelgensgudstjeneste

Søndag d. 7. november kl.19.30.
Ved Allehelgensgudstjenesten vil vi mindes sognets døde og begravede i årets løb. Deres navne vil blive nævnt, og musik, læsninger og levende lys vil understrege den særlige dag, det er. Efter gudstjenesten er der kirkekaffe.

Julekrybbespil

I de senere år har vi haft fornøjelsen af et meget fint julekrybbespil i kirken, hvor børn og unge synger og optræder, og hvor kirken i dagens anledning er lavet om til Betlehem med stald og hyrder på marken. Vi håber at kunne arrangere julekrybbespil i kirken igen i år 1. søndag i advent, d. 28.november.

120,- for voksne og kr. 60,- for børn. Billetterne sælges i konfirmandstuen i Strandstræde d. 14., 15. og 16. oktober samt d. 22. oktober mellem kl. 15 og 17.

Eftermiddagsgudstjenesterne i Marstal Kirke

Søndag d. 5. september kl. 16 er der *høstgudstjeneste*, hvor Lars Peter Kristiansen prædiker.

Søndag d. 3. oktober kl. 16 er der *musikgudstjeneste* med sopran Edda Meyer. Lars Peter Kristiansen prædiker. Søndag d. 7. november kl. 16 mindes de døde fra Marstal Sogn ved *allehelgensgudstjenesten*, hvor Lars Peter Kristiansen prædiker.

Søndag d. 5. december kl. 16 opfører minikonfirmanderne deres *krybbespil* under ledelse af Lars Peter Kristiansen.

Foredrag

Tirsdag d. 14. september kl. 19.30 er der foredrag i Marstal Konfirmandstue ved **Kenn Flindt Larsen**, som netop er hjemkommet fra et halvt års udstationering som soldat i Afghanistan. Forholdene i det krigsplagede land omtales hyppigt i medierne, som også beskæftiger sig med de politiske perspektiver. Men hvordan er situationen, når den ses fra en af de soldater, som skal medvirke til at føre de politiske beslutninger ud i livet. Det vil Kenn Flindt Larsen give sit bud på.

Der er fri entré.

Marstal Sogn

Koncerter

Lørdag d. 18. september kl. 16.30 i Marstal Kirke.

Ydunkoret under ledelse af Marco Lorenzo

Ydunkoret fra Frederiksberg er et af Danmarks ældste kor. Det blev oprindeligt stiftet som et mandskor i januar 1857, siden blev det et blandet kor, og der kom nye sangere til. I dag har koret omkring 50 medlemmer, som synger kormusik fra både den klassiske og populærmusikalske verden – almindeligvis a cappella.

Korets nuværende dirigent, Marco Lorenzo, er både komponist og koncertpianist med en omfattende koncertaktivitet sideløbende med dirigentopgaverne i flere kor.

Koncerten i Marstal Kirke vil være præget af korets brede repertoire, hvor

mange musikalske genrer bliver tilgodeset.

Alle er velkomne, og der er fri entré.

Lørdag d. 23. oktober kl. 16.00 i Marstal Kirke.

Michael Falch

Sanger, sangskriver, guitarist og skuespiller er nogle af de titler, der kan sættes på rockmusikeren Michael Falch, som giver koncert i Marstal Kirke d. 23. oktober kl. 16. Alle kender ham fra en lang karriere som musiker, men måske også fra rollen som retsmediciner Jan Boysen i serien »Rejseholdet«. I de seneste år har Michael Falch boet på Taasinge, hvor han har skrevet eftertænksomme sange, der kredser om livet og dets mening. Det har givet den 54-årige sanger et comeback, og nu kommer han også til Marstal.

Entreen til koncerten koster kr.

Onsdag d. 3. november kl. 19.30 er der foredrag i Marstal Kirke ved journalist og forfatter **Peter Olesen**. De fleste husker ham sikkert som studievært i fjernsynet, men i de sidste mange år har han i stedet været optaget af bybevaring og livsforhold. I Marstal Kirke skal han fortælle om ældre, og det er jo et aktuelt emne på en ø, som har Danmarks højeste andel af folk over 65 år.

Der er fri entré.

Hverdagsgudstjenester

I Ommel Kirke torsdag d. 16. september kl. 10 er der *ældre-gudstjeneste* med altergang. Lars Peter Kristiansen prædiker, og menighedsrådet byder på en bolle og en kop kaffe efter gudstjenesten.

I Marstal Kirke er der *børnegudstjeneste* tirsdag d. 16. november kl. 17.30 ved Lars Peter Kristiansen. Man kan tilmelde sig fælles spisning efter gudstjenesten.

Studiekreds

Efterårets studiekreds i præstegården på Møllevejen 93 er et strejftog gennem den danske kirkes historie siden reformationen 1536.

Mandag d. 13. september kl. 19.30 er emnet reformation og ortodoksi. Tiden, hvor Danmark oplevede store kirkelige ændringer, som prægede hele samfundet.

Mandag d. 11. oktober kl. 19.30 handler det om pietismen og dens forgreninger ud til skolevæsenet og missionsarbejdet i fjerne kolonier.

Mandag d. 15. november kl. 19.30 flyttes fokus frem til de folkelige vækkelser i det 19. århundrede med udblik til det 20. århundrede.

Minikonfirmander

Går du i 3. klasse og har lyst til at være minikonfirmand, så har Marstal Kirke et tilbud til dig.

Går du i 3. A, kan du være minikonfirmand allerede nu i efteråret (vi starter i september), og går du i 3. B, starter dit hold op i januar 2011.

Den endelige startdato får I en seddel med hjem om fra skolen.

At være minikonfirmand er at lære

kirken at kende indefra på en sjov måde.

Vi går på opdagelse i kirken, og finder ud af hvad kirken bruges til.

Vi forbereder også et lille skuespil, som vi opfører når sæsonen slutter.

Og hver gang hygger vi os også med frugt og/eller saft med boller eller kage.

Vel mødt!

*Marstal Menighedsråd og sognepræst
Lars Peter Wandsøe Kristiansen*

Menighedsrådets møder

Tirsdag d. 28. september

Tirsdag d. 23. november

Møderne begynder kl. 19.00 i konfirmandbygningen i Strandstræde.

Der er offentlig adgang.

Dagsorden og beslutningsprotokol vil være fremlagt på Marstal Kirkekon-

tor, på Marstal Bibliotek, i Ommel kirke og ophængt i udhængsskabet ved hovedlågen til Marstal Kirke.

Indsamlinger

7. november – Allehelgens Søndag: Danske Sømands- og Udlandskirker.

Når der ikke er indsamling til et specielt formål, går »hvad der måtte blive lagt i kirkens bøsser« til projektet »Håb for Afrikas børn« formidlet af Sudanmissionen (sommerhalvåret, 1/4-1/10) og menighedsplejen (vinter- halvåret 1/10-1/4).

www.Gudstjenestelisten
for Marstal sogn kan også findes
på Æroportalen www.aeroe.dk
under »Samfund«.

Arrangementsoversigt

Mandag	13. september	kl. 19.30	Studiekreds i Møllevejens Præstegård.
Tirsdag	14. september	kl. 19.30	Foredrag i Marstal Konfirmandstue ved Kenn Flindt Larsen.
Torsdag	16. september	kl. 10.00	Ældregudstjeneste i Ommel Kirke.
Lørdag	18. september	kl. 16.30	Ydunkoret giver koncert i Marstal Kirke.
Mandag	11. oktober	kl. 19.30	Studiekreds i Møllevejens Præstegård.
Lørdag	23. oktober	kl. 16.00	Koncert med Michael Falch i Marstal Kirke.
Onsdag	3. november	kl. 19.30	Foredrag i Marstal Kirke ved Peter Olesen.
Mandag	15. november	kl. 19.30	Studiekreds i Møllevejens Præstegård.
Tirsdag	16. november	kl. 17.30	Børnegudstjeneste i Marstal Kirke.

Gudstjenester på Marstal Ældrecenter

2. sept.	kl. 10.00	Centersalen	Kristiansen
9. sept.	kl. 14.30	Orange	Hauge
16. sept.	kl. 10.00	Ommel Kirke!	Kristiansen (Altergang)
23. sept.	kl. 14.30	Strandstuen	Hauge
30. sept.	kl. 10.00	Centersalen	Kristiansen
7. okt.	kl. 14.30	Rød	Kristiansen
14. okt.	kl. 10.00	Centersalen	Hauge
21. okt.	kl. 14.30	Grøn	Hauge
28. okt.	kl. 10.00	Centersalen	Kristiansen
4. nov.	kl. 16.00	Centersalen	Hauge
11. nov.	kl. 10.00	Blå	Kristiansen
18. nov.	kl. 14.30	Centersalen	Kristiansen
25. nov.	kl. 10.00	Orange	Hauge
2. dec.	kl. 14.30	Centersalen	Hauge (Altergang)

Fælles for de ærøske sogne

Provstiudvalgets møder

Tid og sted for Ærø Provstiudvalgs møder kan ses på provstiets hjemmeside www.provsti.dk/aeroe/

Møderne annonceres ikke længere særskilt i de øvrige trykte medier.

De næste ordinære møder afholdes 7. september, 28. oktober og 7. december kl. 19.30 i konfirmandstuen, Strandstræde, Marstal.

Farvel Lars Ole Gjelsing

Søndag d. 29. august holder Lars Ole Gjelsing sin afskeds gudstjeneste i Ærøskøbing Kirke med efterfølgende afskedsreception på Friskolen umiddelbart efter gudstjenesten.

Det er så afslutningen på 30 års uafbrudt arbejde som sognepræst i Ærøskøbing Sogn og senere også i Tranderup Sogn. I de 30 år har Lars Ole været vellidt og respekteret og afholdt både som borger i Ærøskøbing, men også for hans virke som præst.

For 30 år siden blev Lars Ole ordineret på Ærø sammen med sin ven Anders Hauge, som gjorde ham opmærksom på den ledige stilling i Ærøskøbing. Lars Ole var ellers tilknyttet Århus Universitet i en god forsker- og underviserstilling, men efter at han havde besøgt Ærøskøbing sammen med Hanne, blev de enige om at søge stillingen. Det har vi kunnet glæde os over i 30 gode år.

På mange forskellige områder har Lars Ole involveret sig i livet i vores lille stad. Han har været aktiv indenfor Højskolen, hvor han har været brugt som underviser og foredragsholder, og i et par år var Lars Ole tilmed formand for bestyrelsen for højskolen.

Lars Ole har involveret sig i alternativ energi, i Ærøskøbing Fonden, har været aktiv i revyer og sunget Gluntarne, og igennem mange år var han en fremragende bas i sommerkoret, hvor Hanne også er flittig deltager. Vi kender alle hans respekt og kærlighed til naturen, og øens fugleliv har en stor plads hos ham. Ikke bare øens fugleliv har Lars Ole studeret, men hver gang han har været i udlandet, har han også afset tid til at studere fuglelivet. Da Lars Ole fik orlov til at forske i »Bibelen og de homoseksuelle«, valgte han et område som Gibraltar til fordybelse i teksterne, men for øvrigt var Gibraltar også kendt for sine store fugletræk.

Færøerne har også fået besøg, og denne gang var årsagen, at Lars Ole var medforfatter til en Katekismus. Jeg er sikker på, at du med garanti også har afset tid til at studere søpapegøjerne i den forbindelse.

Lars Ole er afholdt overalt, hvor han kommer. Dine hjemmebesøg er altid kærkomne, både når der er noget at fejre, og når trøst er nødvendig.

Sammen med andre har Lars Ole via studiekredse fået os ud at rejse, først til Tyskland i Luthers fodspor, og se-

nest til Amsterdam, hvor vi oplevede ham som en meget engageret og vidende rejseleder.

Der er kun en eneste gang, at Lars Ole har søgt en stilling, som ville betyde, at han skulle forlade øen, hvis han fik den. Det var ved bispevalget i 1995, hvor han efter manges mening heldigvis kun blev indstillet som en flot nr. 2. Der var en stor gruppe ærøboer, som ønskede Lars Ole og Ærø tillykke med nederlaget.

Lars Ole er stadig tilknyttet universiteterne, hvor han holder forelæsninger for teologistuderende og er censor ved deres prøver. Det er noget, han agter at fortsætte med, efter han nu er pensioneret.

Lars Ole har også haft mediernes bevågenhed, idet han et par gange har haft radiogudstjenester og en enkelt gang en TV-transmitteret gudstjeneste.

Og vores dronning har også deltaget i hans gudstjeneste et par gange, når hun har besøgt Ærø. Og Lars Ole har senere i samme forbindelse deltaget i et par receptioner på Dannebrog.

Lars Ole er født medlem af menighedsrådet, og igennem mange år har han været menighedsrådets sekretær. Han har altid været god til samarbejde og har været med til at bringe lune og humor og medmenneskelighed ind i samarbejdet. Vi har altid en god fornemmelse efter et menighedsrådsmøde af, at vi trækker på samme hammel.

Men først og fremmest var Lars Ole vores præst. Han bliver svær at erstatte, for vi synes alle, at han har været netop vores gode præst. Gennem sine prædikener kan jeg sige, at han opkvalificerede menigheden til at være kristne i hverdagen. Lars Ole forstod at gøre de vanskelige tekster i nye testamente forståelige og tilgængelige for almindelige mennesker. Og han satte søndagens tekst i relation til andre tekster i bibelen og lod dem indgå i en sammenhæng, så vi havde lettere ved at forstå teksterne. Han fik mig til at indse, at det er vigtigt, at vi forsøger at leve vores tro ud i hverdagen, at gøre Kristi gerning synlig i dagligdagens trummerum, at forsøge at leve i kærlighed, respekt, omsorg, opmuntring og så videre i forhold til vores næste. Jeg kunne bruge hans gudstjenester til at opmuntres, støttes, bekræftes og korrigeres i min kristne tro.

Det er ikke bare Lars Ole, vi skal sige farvel til, men også Hanne, som ved diverse arrangementer altid har stået ved Lars Oles side. Hun har gæstfrit åbnet præstegården for sommermøder, studiekredse og menighedsrådsmøder. Vi blev alle forkælet med hendes hjemmebagte brød. Der manglede aldrig noget.

Hanne har en indre styrke og fysisk styrke, som gør, at hun magter det utrolige. Hun er en dygtig og engageret lærer, og hendes kristne baggrund giver sig udslag i hendes daglige arbejde med børnene. Hun tager sig af de enkelte elever og giver dem mulighed for at fungere i et trygt miljø, hvor man viser hensyn til hinanden og respekterer hinandens personligheder.

Fælles for de ærøske sogne

At være sammen med den nærmeste familie betyder nok mest for Hanne, og i forbindelse med ferier og fridage ved jeg, at hun gør et stort arbejde for at have alt klart, til hun får besøg, så hun helt kan hellige sig samværet med familien, som nu også inkluderer børnebørn.

Heldigvis skal vi ikke sige helt farvel til Lars Ole og Hanne, fordi de har valgt at være indbyggere i Ærøskøbing. Det er hyggeligt stadig at kunne sige »Hej« til dem.

Lars Danquart

Fra Ærø til Færøerne 2010

Hvorfor! D. 18. august 2009 underholdt organist Gitte Jørgensen og jeg til Gunnar Joensens 73 års fødselsdag på Reberbanen i Marstal.

Et par uger efter ringede Gunnar til mig og foreslog en koncertturné til Færøerne. Hmm, jo, det kunne da være sjovt, men stemmemæssigt var jeg slet ikke på toppen, så det skulle jeg da lige tænke over. Igen efter et par uger ringede Gunnar og sagde, at nu er der aftale med 4 kirker. Uha da! Så var det pludselig alvor, og en organist skulle findes. Det blev Kevin Duggan, Nicolaj Kirke i Rønne, som er velkendt, ikke mindst for de mange fine musikalske oplevelser, han leverede i sin tid ved Marstal Kirke.

Onsdag d. 30. juni fløj vi fra Kastrup til Várga. Kevin tog videre til Tórshavn på vennebesøg, og Gunnar og jeg skulle til Eidi, Eysturoy. Gunnar var tydeligt stolt af at fremvise Færøerne, og det blev en meget lang og flot tur i solskin det meste af vejen og med den gode og behagelige chauffør Aksel fra Tórshavn ved rattet.

Fra lufthavnen kørte vi til Bøer og videre til den sidste bygd, Gásadalur, som for nylig fik vejforbindelse til omverdenen via en tunnel. Undervejs tilbage og videre fra Sørvagur fandt Aksel med lidt besvær frem til Barbaras lille bitte undseelige præstegård i Midvagur. Den storslåede udsigt til for eksempel Gáshólmur, Tindhólmur og Høgafjall på den anden side af Sørvágsfjørður var nærmest betegnende for turene de følgende dage.

Derfra fortsatte vi nordpå, gennem tunnelen til den største ø Strey moy, bygderne Kvívík, Kollaffjørður, Hvalvík og til Saksum, hvor der lå endnu en lille gammel og smuk kirke ensomt ved fjordmundingen, og hvor en landmand kørte kunstgødning ud på græsset på de stejle skrånninger mod fjeldet, medens hans hyrdehund spænedede rundt og hyggede sig. Det højland, som mødte øjet i Saksinar dalur på det bredeste sted af Strey moy, var ubeskriveligt storslået og barskt.

Nå, men tilbage igen til Hvalvík, over broen til Eysturoy, hvor de smukke udsigter fra vejen til Eidi over Sundinifjorden også gav et kig til Haldarsvík. Klokkeren 23.30 færøsk tid (en time tilbage) nåede vi Eidi i 7 graders kølighed, hvor mine utroligt søde værtsfolk Katrin og Jógvan Mørkøre, som havde ventet med varm mad i 3 timer,

modtog os med lige så varme smil. Efter den lækre mad tog Gunnar til sine værtsfolk, Elsebeth fra Fyn og hendes mand Peter Simonsen, som også fungerer som degn ved Eidi Kirke. Hyggelige mennesker, som jeg nød en kaffemund (kaffetår) og kager hos om søndagen. Klokkeren ca. 01.15 kørte Jógvan mig op på fjeldet, så jeg kunne nyde solnedgangen og udsigten til Risen og Kellingin, 2 markante klippestykker, der står ud for Eidiskullur. Det var et fantastisk smukt syn, som på den tid af døgnet kun kan opleves på så nordlige breddegrader.

Torsdag d. 1. juli af sted fra Eidi 13.30 på endnu en smuk køretur til Gjógv, ned langs Funningsfjørður, igen nordpå til Oyndarfjørður, tilbage til broen til Strey moy og ned til Tórshavn.

Vi ankom Vesturkirkjuni i 7 grader med regn og blæst kl. 15.00. Kevin havde allerede øvet en times tid, så vi kunne straks gå i gang med mine sange. Efter prøven i det nye kirkerum ville jeg have gået en tur, men jeg var for træt, og det var for koldt, så jeg faldt i søvn på en kirkebænk og vågnede frysende, men glædede mig over min værtindes varme kamillete.

Fredag d. 2. skulle vi have haft koncert i Frederikskirkjuni i Tofte, men lige før middag blev koncerten aflyst på grund af et defekt orgel, efter sigende det bedste i »Danmark«. Gunnar var hurtig og fik med pastor Nis Danielsen godkendelse og hjælp koncerten flyttet til Leirvík kirke, hvilket blev annonceret i radioen kl. 18.00. Det blev den bedste koncert, vi gav, og vi er den kvindelige degn Ailin Andriassen dybt taknemmelige både for velkomst og for de inderligt varme og smukke ord til afslutning.

Lørdag d. 3. igen en smuk tur til Tórshavn, hvor vi hentede Kevin og fik kaffe og dejlig kage hos Ursula og Jens, inden vi kørte til SJONDEPILIN (det flotte, moderne blindeinstitut) i Tórshavn. Der mødte vi flere af Gunnars venner og underholdt med blandt andet H.C. Andersen/Grieg, Holger Lissner, Johs. V. Jensen/Hans Ulrik og et enkelt vers af en færøsk sang, som jeg havde lært af Henry Koba. Jeg fik resten af versene, og vi fik hver et smukt uldent halstørklæde, vævet af de blinde, med hjem som minde. Efter den lille »koncert« gik turen syd-

Fælles for de ærøske sogne

vest på med flotte udsigter til Koltur og Hestur på vejen til Kirkjubøer med kongsgården og den gamle kirke, der ligger helt ud til havet. Den har en moderne udsmykning i form af et, i mine øjne uskønt, dramatisk alterbillede (motiv som i Husum Kirke, anderledes penselstrøg), men en flot mosaik/stållåge udført af Tróndur Patursson, bosat i Kirkjubøer og også kendt for sin lysdekoration i tunnelen til Klaksvig.

Søndag d. 4. havde jeg brug for en fridag, så jeg gik til degnegudstjeneste i Eidi Kirke, én af de få stenkirker på Færøerne bygget i 1881. Elsebeths mand Peter forrettede gudstjenesten på bedste vis, dog lettere forstyrret af en vældig snakkesalig beruset herre, som havde fundet vej til kirken. Det var alle meget kede af, at jeg skulle overvære, men sådan noget kan man jo opleve hvor som helst.

Mandag d. 5. skulle vi give koncert i Christians Kirken i Klaksvig. Den er kendt for den gamle 8 mands båd under loftet og det store altermaleri, som er flyttet fra Viborg Domkirke. Den flotte runde glasmosaik mod vest er der ikke mange, der ser rigtigt, da den er godt gemt med kun ca. 1 meter til ryggen af orglet.

Den flinke organistinde var til stor hjælp for at få afstemt styrkeforholdet mellem orgel og stemme. Koncerten gik godt, og vi fik en kaffemund inden køreturen tilbage til Eidi.

Tirsdag d. 6. gjaldt det Eidi Kirke, og da vi ikke skulle køre i flere timer, greb vi chancen og klatrede med Katrin og Jógvans søn Olavur som guide op på Eidiskollur. Vi startede i solskin, men vejret skifter ret hurtigt på Færøerne, trætheden var mærkbar, så jeg lod de sidste 50 meter og udsigten lodret ned være mine klatrefællers oplevelse. Allerede på vej ned slog kulde og regnsmusk lige i ansigtet, og det kom til at koste lidt på stemmens klarhed til koncerten om aftenen, men jeg var alligevel glad for klatreturen, da den havde fristet mig hele ugen. Efter koncerten bad pastor Emil Olsen os om at skrive om tjenestens art osv. i kirkens dagbog, og det opfattede både Kevin og jeg som et privilegium. Efter koncerten var der kaffe, kage og hyggeligt samvær i menighedshuset.

Næste morgen efter dejligt morgenbord hos Katrin og

Jógvan kørte vi kl. 06.00 sidste tur med Aksel fra Eidi til lufthavnen i Várga.

Alt i alt en uforglemmelig rejse til de smukke øer.

Tak til:

Gunnar for sit store arbejde med arrangementet og til Mie for hjælp med fondsansøgninger.

Kevin for at han var frisk på idéen og som altid leverede det fineste orgelmusik.

Katrin, Jógvan og Olavur for en imponerende gæstfrihed. Alle de søde og venlige mennesker, vi har mødt.

Tak til de fonde og kommuner, som gjorde turen mulig:

Den Inversenske Fond 6.000,00 kr.

Mentanargrunnur Landsins 10.000,00 kr.

Klaksvig Kommune 1.000,00 kr.

Nes Kommune 1.000,00 kr.

Foreningen Norden, Ærø 1.500,00 kr.

Birthe Henriksen

Septembertur til kirker på Sydfyn

Opmuntret af den fine tilslutning sidste år indbyder vi i år til en endags kirke-kunst-rundtur til sydfynske kirker. Ole Finnerup guider os gennem dagen.

Datoen er d. 11. september, med afgang fra Ærøskøbing kl. 08.55 (hjemkomst samme sted kl. 17.45).

De kirker, vi i år har programsat, er:

Åstrup – med de hedenske skåltegn, det romanske vindue og den mystiske historie om Brockenhuus'erne.

Helligåndskirken i Faaborg, med dens enestående udsmykning og særlige tilblivelseshistorie.

Horne Kirke, Fyns eneste (ombyggede) rundkirke med fornemme sammenstød mellem 3 stilarter, og så i øvrigt hovedlokaliteten for den prægtige film »Adams æbler«.

Hundstrup Kirke – med mindelser om andre æbler, Sven Havsteen-Mikkelsens glasmosaikker, 2 tidligere alterbilleder og det nuværende, der tilsammen illustrerer smagens forandring i løbet af knap 90 år. Og så ligger Mads Hansen begravet i kanten af kirkegården. Mads Hansen, som skrev »Fø' ajle de små blomster« og »Jeg ved, hvor der findes en have så skøn«, hvis stadige popularitet illustrerer smagens stabilitet gennem 150 år.

Pris: kr. 170,- for bus, kaffe og kage (færge for egen regning)

Egen madpakke spises på udvalgt sted.

Tilmelding senest d. 3. sept. 2010 på tlf. 62 58 22 44 eller 21 47 45 22 eller mail: aogo@mail.dk

*På vegne af Bregninge-Søby Menighedsråd.
Annette Finnerup*

Søby Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.
Graver Max Hansen. Tlf. 30 11 61 59.
Organist Paul Nedergaard.
Tlf. 62 52 15 05.
E-mail: connypaul@mail.dk
Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.
Kirkeværge: Kirsten Langdill.

Ærøskøbing Kirke

Sognepræst:
Stillingen er vakant, henvendelse til præsten
i Rise.
Graver Christian Petersen.
Tlf. 20 44 79 56. Træffes bedst på
kirkegården, kl. 11-12, undt. mandag.
Organist Paul Nedergaard.
Tlf. 62 52 15 05
Menighedsrådsformand Lars Danquart,
Strandvejen 15, Ærøskøbing.
Tlf. 62 58 23 45
Kirkeværge Else Emilie Madsen.
Tlf. 62 52 20 60.

Marstal Kirke

Sognepræst (kbf), provst,
Anders Hauge
Adr.: Kirkestræde 14, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 80. Fax: 62 53 10 82.
E-mail: aha@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00
undt. mandag.
Sognepræst
Lars Peter Wandsøe Kristiansen
Adr.: Møllevæjen 93, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 11 09.
E-mail: lpwk@km.dk
Træffes bedst kl. 11.00-12.00
undt. fredag.
Kirke-/kirkegårdskontoret:
Kordegner Simon Winberg
Ommelsvej 24, 5960 Marstal.
Tlf. 62 53 10 38. Fax: 62 53 10 37.
E-mail: sjw@km.dk
Træffetider: Mandag og torsdag lukket.
Tirsdag, fredag og lørdag kl. 9.30-11.30.
Onsdag kl. 9.30-11.30 og 15.30-17.30.
Organist Karsten Hermansen.
Tlf. 62 53 15 62.
E-mail: khermansen@mail.dk
Kirketjener, Marstal kirke
Helge Nygaard Hansen.
Tlf. 40 16 90 12. Mandag fri.
Kirketjener, Ommel kirke
Verner Kristensen.
Tlf. 26 24 16 02.
Menighedsrådsformand
Jens Hebsgaard.
Tlf. 29 29 40 04.
E-mail: jens@hebsgaard.net
Graver Martin Skov.
Tlf. 23 36 16 94.
Kirkeværge Bjarne Møller.
Tlf. 40 33 08 09.

Bregninge Kirke

Sognepræst Agnes Haugaard
Bregninge Præstegård,
Vester Bregninge 11, 5970 Ærøskøbing
Tlf: 62 58 14 31, fax: 62 58 14 33
E-mail: AHAU@KM.DK
Træffes alle dage telefonisk mellem
11.30-12.30 og efter aftale, fredag fred.
Menighedsrådsformand Hanne Fynbo.
Tlf. 63 35 06 26.
Kirkeværge: Birger D. Petersen
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Graver Niels-Jørgen Bech
Tlf: 62 58 12 58.

Rise Kirke

Sognepræst Janet Ligaard,
Kirkeballevæg 4, St. Rise.
Tlf. 62 52 15 47.
Mobil tlf. 51 27 97 12.
Træffes bedst hverdage kl. 11.30-12.30
– undtagen man. jcl@km.dk
Graver John Groth Nørgaard.
Tlf. 23 65 09 70.
Menighedsrådsformand
Aksel Krogenlund Larsen,
Brovej 3, Ærøskøbing.
Tlf. 21 84 22 89.
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Kirkeværge Johan Knudsen,
Toftevej 3, Ærøskøbing.
Tlf. 62 52 15 60.

Tranderup Kirke

Sognepræst:
Stillingen er vakant, henvendelse til præsten
i Rise.
Graver Hans Jepsen Albertsen.
Tlf. 62 52 14 88.
Organist Gitte Jørgensen.
Tlf. 44 49 41 04.
E-mail: annebirgitte@privat.dk
Menighedsrådsformand Lissi Anneberg.
Tlf. 62 52 27 24.
Kirkeværge Lissi Anneberg.

Ærø Provsti

Ærø Provsti, Kirkestræde 14,
5960 Marstal
Tlf. 62 53 10 80, fax 62 53 10 82,
e-post: aroe.provsti@km.dk
Oplysning om provstiudvalgsmøder kan
findes på www.provsti.dk – Ærø Provsti

Indlæg til kirkebladet

Hvis man har et indlæg til kirkebladet er man velkommen til at henvende sig til et af menighedsrådene. Vi vil så forsøge at finde plads i et af de næste kirkeblade.

Det ærøske kirkeblad

Arrangementsoversigt (En del af arrangementerne kan også findes på kirku.dk)

Dag	Dato	Tid	Sted/Kirke
Torsdag	2. september	14.30-16.30	Tranderup Sognehus, Sogneeftermiddag.
Lørdag	4. september	13.00-16.30	Tranderup Sognehus, Kreative lørdage.
Mandag	13. september	19.30	Studiekreds i Møllevjens Præstegård.
Tirsdag	14. september	19.30	Marstal Konfirmandstue. Foredrag ved Kenn Flindt Larsen.
Torsdag	16. september	10.00	Ældregudstjeneste i Ommel Kirke.
Lørdag	18. september	16.30	Marstal Kirke. Ydunkoret under ledelse af Marco Lorenzo.
Søndag	19. september	14.00	Sogne Søndag, Menuen står på sang.
Onsdag	29. september	16.00-17.30	Tranderup Kirke og Sognehus, Kirkelig legestue.
Lørdag	2. oktober	13.00-16.30	Tranderup Sognehus, Kreative lørdage.
Søndag	3. oktober	16.00	Musikgudstjeneste med sopranen Edda Meyer. Lars Peter Kristiansen prædiker.
Torsdag	7. oktober	14.30-16.30	Tranderup Sognehus, Sogneeftermiddag.
Mandag	11. oktober	19.30	Studiekreds i Møllevjens Præstegård.
Torsdag	14. oktober	19.30	Bregninge Kirke, Koncert med Karsten Hermansen og Gitte Jørgensen.
Søndag	17. oktober	14.00	Sogne Søndag, Olaf Havsteen-Mikkelsen fortæller om især kvinders vanskelige stilling i Etiopien.
Lørdag	23. oktober	16.00	Marstal Kirke. Koncert med Michael Falch.
Onsdag	27. oktober	16.00-17.30	Tranderup Kirke og Sognehus, Kirkelig legestue.
Onsdag	3. november	19.30	Marstal Kirke. Foredrag ved journalist og forfatter Peter Olesen.
Torsdag	4. november	14.30-16.30	Tranderup sognehus, Sogneeftermiddag
Lørdag	6. november	13.00-16.30	Tranderup Sognehus, Kreative lørdage.
Søndag	14. november	14.00	Sogne Søndag, Anna og Kristian Kristiansen, »Søby – Paris i egen sejlbåd«.
Mandag	15. november	19.30	Studiekreds i Møllevjens Præstegård.
Tirsdag	16. november	17.30	Børnegudstjeneste i Marstal Kirke.
Onsdag	24. november	16.00-17.30	Tranderup Kirke og Sognehus, Kirkelig legestue.
Fredag	26. november	13.00-16.30	Tranderup Sognehus, Kreative lørdage.

Børnenes sider

OM BØRNEKIRKEN

Julius, Aslaug og Dagmar har været med i børnekirke i to sæsoner og Asmus har været med en sæson.

Asmus Svend Nicolaj Gordon Thomas 5 år

Hvornår skal vi i børnekirke igen? Der er så sjovt, fordi vi får historier og saftvand.

Der var engang en mand som skulle have noget vand til sine blomster, så bad han Gud om vand, og så hjalp Gud ham, der var også en anden om høsten. Det var også en englehistorie, den kan jeg bare ikke huske. Faraos har vi også hørt om.

Jeg har lavet en kirke og så har jeg også lavet en mand med sådan en præstekjole. I kirken er der en klokke. Der er tag på klokketårnet.

**Dagmar Christiane Ingrid
Blom Thomas, 6 år**

Det er sjovt at være i børnekirke, og så får man også nogen gange frikvarter. Nogle gange kommer vi i kirke. I børnekirken kan man høre historie og tegne. Jeg glæder mig til at skulle i børnekirke igen.

Jeg har tegnet en kirke med tre døre, en til drenge og en til piger og en til alle eller til handicappede. Når man går ind af den store dør, kommer man helt ind i kirken, gennem de små døre kommer man først ind i en gang. Min kirke er børnekirken.

**Aslaug Clara Cecilie
Blom Thomas, 7 år**

Børnekirken er meget meget god. Jeg synes, den er så sjov, fordi man tegner, og man hører om kirker og om Jesus. Man får æbler og saft og kommer ud at lege, hvis der er tid, og så bliver man hentet meget sent, så der er meget tid til at lege og have det sjovt.

Jesus bliver født. Så kom der en engel, der skulle hjælpe jomfru Maria og Josef med at føde, og så lavede de en krybbe. Jesus er Guds barn.

**Julius Joakim Valdemar
Gordon Thomas, 9 år**

Jeg synes, det er lidt sjovt, fordi det ikke er ligesom rigtig kirke. Vi tegner og hører kristendomshistorier. Vi har hørt om de ti plager, hvor døden skal gå forbi ægypterne, og så maler dem fra Israel fåreblod på deres dørkarm, så døden ikke kom derind. Vi synger også sange, nogle af dem er gode. Nogle gange går vi i rigtig kirke. Jeg vil gerne i børnekirke igen.

På min tegning ringer klokkerne til begravelse. Klokkerne ringer også, når der er bryllup og gudstjeneste. Jeg kan godt lide, når klokkerne ringer. Det er Bregninge Kirke. Gæssene løber, fordi der er en hund efter dem. Jeg vil gerne op i klokketårnet.

Gudstjenester

SØBY	BREGNINGE	TRANDERUP	DATO	ÆRØSKØBING	RISE	MARSTAL	OMMEL
9.30 Høstgudstjeneste	11.00 Høstgudstjeneste	14.30 Haugegaard	5. september 14. søn. e. Trinitatis	11.00 Hauge	19.30 Kristiansen Kirkekafe	16.00 Kristiansen Høstgudstjeneste	10.00 Kristiansen Høstgudstjeneste
Ingen	14.00 Konfirmander og minikonfirmander (Børnekirke kl. 13.45)	9.30 Ligaard Høstgudstjeneste	12. september 15. søn. e. Trinitatis	9.30 Haugegaard Høstgudstjeneste	11.00 Høstgudstjeneste	10.00 Hauge	Ingen
14.00 Sognesøndag	11.00 Dåb	14.30 Ligaard	19. september 16. søn. e. Trinitatis	11.00 Ligaard	9.30	10.00 Hauge	19.00 Hauge Kirkekafe
11.00	19.00	11.00 Ligaard	26. september 17. søn. e. Trinitatis	16.00 Kristiansen	9.30	10.00 Kristiansen	Ingen
9.30	19.00	9.30 Østergaard-Jensen	3. oktober 18. søn. e. Trinitatis	19.30 Kristiansen	11.00 Haugegaard Kirkekafe	16.00 Kristiansen Musikgudstjeneste	10.00 Kristiansen
9.30	11.00 (Børnekirke kl. 10.45)	14.30 Hauge	10. oktober 19. søn. e. Trinitatis	11.00 Ligaard	9.30	10.00 Hauge	Ingen
14.00 Sognesøndag	Ingen	11.00 Hauge	17. oktober 20. søn. e. Trinitatis	9.30 Hauge	14.30 Hauge	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Kirkekafe
19.00 Kristiansen	16.00	11.00 Haugegaard	24. oktober 21. søn. e. Trinitatis	16.00 Kristiansen	9.30 Haugegaard	10.00 Kristiansen	Ingen
11.00	9.30	14.30 Ligaard	31. oktober 22. søn. e. Trinitatis	9.30 Ligaard	11.00	10.00 Hauge	19.00 Hauge
16.00	11.00	9.30 Ligaard	7. november Alle Helgens Dag	11.00 Ligaard	19.30 Kirkekafe	16.00 Kristiansen	10.00 Kristiansen
14.00 Kristiansen Sognesøndag	11.00 Kristiansen (Børnekirke kl. 10.45)	14.30 Hauge	14. november 24. søn. e. Trinitatis	16.00 Hauge	9.30 Kristiansen	10.00 Hauge	Ingen
9.30	16.00	9.30 Ligaard	21. november Sidste søn. i kirkeåret	16.00 Kristiansen	11.00	10.00 Kristiansen	19.00 Kristiansen Kirkekafe
Ingen	19.00 Musikgudstj. Ø-Havskoret	11.00 Ligaard	28. november 1. søn. i advent	9.30 Ligaard	14.00 Krybbeopil	10.00 Hauge	Ingen
11.00	9.30	14.30 Ligaard	5. december 2. søn. i advent	9.30 Ligaard	11.00 Kirkekafe	16.00 Kristiansen Krybbeopil	10.00 Kristiansen